

Torpet Glädjen (i Upplands-Bro)

Torpets namn: Glädjen (Glädjetorp).

Tidsperiod: 1723-1809. Lades 1809 under gården.

Hitta hit: Platsen osäker i avsaknad av dokumentation. Uteslutningsmetoden pekar till en möjlig plats, se nedan.

Beskrivning: Se kommentar nedan.

Vilka bodde i torpet? Uppgifterna nedan bygger främst på mantalslängderna men har kompletterats med andra källor. Normalt anges endast den person som stod för torpet. I verkligheten bodde här torparens hela familj, kanske någon släkting och ofta någon inhyses person och ibland ytterligare en familj.

År	Kända invånare
1723	Hans Hansson.
1724-36	Ryttaren Anders Asplund brukar torpet. De sista åren endast änkan, utfattig.
1737-45	Erik Andersson. Pliktade 1745 för uteblivande vid vägröjning.
1746-72	Torparen Per Erson. Hustrun Stina Jansdotter.
1773-76	Erik Persson (son till föregående). Utsågs 1775 till sexman för Aspviks rote.
1777-93	Brukas under gården. Av och till bor här statorpare, inhyses änkor, avskedade ryttaren Åhlström m fl. Bl a avskedade artilleristen Olof Ersson.
1783-1800	Torparen Carl Ersson, född 1739. Var bonde i kyrkbyn till 1780. Hustru Stina Olsdotter. Var under en period rättare vid Aspviks gård. Efter hustruns död 1800 flyttar han till sonen i Nytorpet.
1796-1809	Torparen Jonas Jansson (gift med ovanstående dotter). Jonas dog i mars 1809 här. Han efterlämnade änkan Catharina/Cajsa Carlsdotter och tre omyndiga barn. Bouppteckningen upptar bl a 1 häst, 1 ko, 1 kviga, 3 får, 1 lamm och 1 sugga.

Var låg torpet? Kommentarer om en möjlig plats:

Riksantikvarieämbetets objektnummer: Kungsängen 206 (anger inget torpnamn).

Var torpet Glädjen låg har jag inte med säkerhet kunnat fastställa. Torpet är inte uttrit på någon känd karta. När vi var ute och cyklade i Aspvik för några år sedan rastade vi vid en ekudde mitt emot krogplatsen och jag sa lite kavat att här skulle det ju kunnat ha legat ett torp. Sparkade lite i jorden och genast syntes en bit tegelsten. Platsen var således inte känd av oss sedan tidigare, och är inte registrerad på kartor eller i fornminnesregistret. Inte heller hade nuvarande innehavare av Aspvik någon information om platsen. Om detta är torpplatsen Glädjen vet jag inte men uteslutningsmetoden gör det möjligt.

Platsen är en kuperad ekudde, se karta i översikten, på andra sidan åkern sett från Aspviks krog med en vidunderlig utsikt över fälten där vintervägen gick fram. Alldeles intill den väg

som löper genom ekudden ligger rester av en stuga, placerad en dryg halvmeter ovanför vägen. (Vägen är förresten inte utritad på 1860-talets härads-karta). Stuggrundens är delvis förstörd. Kvar finns grundstenar intakta för en sida som alltså är mätbar, den andra sidan är mätbar en bit. Stuggrundens intakta sida är ca 5,7m lång (Fornsök anger husgrundens mått till 5 x 4 m). Murstocken är kvar men svår att mäta. En möjlig trappsten ligger intill. På ekudden i övrigt finner vi något enstaka fruktträd, slån och nypon. Rester från jordkällare kan möjligen anas på nordsidan. På andra sidan vägen, ca 15 m in i skogen, finns grundstenar sannolikt från en uthusbyggnad som var vänd mot stugan. Grunden mäter (minst) ca 8 m i längd och upp till 4,5 m i sida. En stor sannolik trappsten ligger intill.

Stuggrundens ligger till vänster om vägen. I bakgrunden anas platsen för Källtorp och Aspviks krog. Foto författaren 2012.